

DEN NORSKE KIRKE

Borg biskop og bispedømmeråd

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Dato: 19.06.2015

Vår ref: 15/1850 - 3 EFY (15/25475)

Deres ref:

Ja til søndagsfri! - Høringssvar om endringer i helligdagsloven for å tillate søndagsåpne butikker

Borg biskop og bispedømmeråd viser til høringen «Forslag om endringer i helligdagsloven for å tillate søndagsåpne butikker». Borg biskop og bispedømmeråd sier ja til søndagsfri, og vil derfor gå imot å endre helligdagsloven for å tillate søndagsåpne butikker. Borg biskop og bispedømmeråd viser til Kirkemøtets uttalelse som søndagsåpne butikker.

Søndagen er både historisk og aktuelt å forstå som en dag der mennesker får frihet til å feire gudstjeneste, og nyte fritid og fellesskap. I en prestasjons- og effektivitetspreget kultur der hverdagen for svært mange er preget av stress og høy puls, er det viktigere enn noen gang å bevare det pusterom som søndagsfri gir.

Bosetnings- og familiemønstre er i stadig endring. Vår tid er preget av høy mobilitet og urbanisering, og familier bor mer geografisk spredt enn før. Fellesarenaene og møteplassene som steder for identitet og forankring, er allerede presset. Søndagsåpne butikker vil kunne føre til en svekkelse av livskvalitet og folkehelse for mange, der barnefamilier er særlig sårbare. Det er alvorlig at barn og unge risikerer å miste foreldrenes involvering rundt helgeaktiviteter knyttet opp til kirke, idrett og kultur.

Borg biskop og bispedømmeråd er videre bekymret for at det skapes nye og større klasse skiller mellom de som har søndagsfri og de som må arbeide. Dette gjelder ikke minst de som jobber i lavtlønnsyrker, som i særlig grad vil bli rammet av en eventuell lovendring. Det vil angå mange av de 370.000 ansatte innen varehandel, i tillegg til at det får store ringvirkninger for andre bransjer som samferdsel, renhold, vektertjenester, varetransport, logistikk, med flere. De dårligst lønte skal ikke betale prisen for de kjøpsterkes frihetsbehov.

Borg biskop og bispedømmeråd ber regjeringen om å ta på alvor bekymringen for konsekvensene av søndagsåpne butikker fra de mindre og økonomisk sårbare butikkene. Søndagsåpent vil medføre økte utgifter til lønn, arbeidsgiveravgift, m.m. Mange mindre virksomheter melder at dette vil resultere i så små marginer, at videre drift i verste fall kan vise seg umulig. Dette vil true en mangfoldig, differensiert og lokalt forankret handelsnæring.

I denne sammenhengen virker forslaget om at kommunene selv skal få avgjøre søndagsåpne butikker, spesielt lite gjennomtenkt. All erfaring tilsier at markedskreftene vil tvinge frem søndagsåpne butikker i frykt for handelslekkasje til nabokommuner. Den samme dynamikken vil gjøre seg gjeldende for den enkelte butikkeier. Det er en illusjon at den enkelte kommune og butikkeier har reell valgfrihet.

I sitt høringsnotat påpeker departementet korrekt «at søndagsåpne butikker vil medføre konsekvenser for miljøpåvirkning» knyttet til varetransport, samt økt bil- og energiforbruk (side 14). Et annet moment er selve premisset som ligger til grunn for lovforslaget, nemlig ønsket om å stimulere til økt forbruk. I møte med nåtidens og fremtidens lokale, nasjonale og globale utfordringer innen klima og miljø, er tilretteleggelse for økt forbruk en svært dårlig ide. Borg biskop og bispedømmeråd mener videre det er skadelig både for samfunn og enkeltindivider å legge til rette for et sterkere forbruks- og kjøpepress. Framtidens Norge trenger ikke økte muligheter for forbruk, men frihet til å nyte fritid og fellesskap.

Borg biskop og bispedømmeråd sier ja til søndagsfri, og ber regjeringen om ikke å fremme forslaget om søndagsåpne butikker for Stortinget.

Med vennlig hilsen

Atle Sommerfeldt
biskop

Bjørn Solberg
leder i bispedømmerådet

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Mottakere:

Kulturdepartementet

Postboks 8030
Dep

0030

OSLO